Lieta Nr. C28 3372 15

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Liepājā 2016.gada 16.jūnijā

Liepājas tiesa šādā sastāvā
tiesnese I.Kadeģe
ar tiesas sēžu sekretāri L.Taurēnu
atbildētāja pārstāvim /pers. C/
atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu If P&C Insurance AS Latvijas filiāles maza apmēra prasībā pret SIA „Rīgas namu pārvaldnieks" par naudas piedziņu.

Tiesas sēdē tiesa

k o n s t a t ē j a:

Prasītājs – If P&C Insurance AS Latvijas filiāle 2015.gada 1.septembrī iesniedzis Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesā maza apmēra prasību pret atbildētāju SIA „Rīgas namu pārvaldnieks" par zaudējumu 651,95 EUR, valsts nodevas 97,79 EUR, ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu 4,70 EUR, ar lietas vešanu saistīto izdevumu advokāta palīdzības apmaksai 195,59 EUR, pavisam kopā 950,03 EUR piedziņu, lūdzot noteikt tiesības saņemt 6% gadā no piespriestās summas par laiku līdz sprieduma izpildei. Pamatojoties uz Civillikuma 1770., 1773., 1775., 1779.pantu, Dzīvokļa īpašuma likuma 4.panta pirmās daļas 1.punktu, Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 6.panta otrās daļas 1.punkta „c" apakšpunktu, likuma „Par apdrošināšanas līgumu" 40.panta pirmo daļu.

Norādot, ka 2013.gada 18.jūnijā /adrese/, tika saliets /pers. D/ piederošais un apdrošinātais dzīvoklis Nr.77 (turpmāk – dzīvoklis). 2012.gada 18.jūnijā atbildētājs sastādīja aktu par konstatētajiem bojājumiem, kurā konstatēts ūdens noplūdes iemesls – kanalizācijas stāvvada plastmasas caurules plaisa. Ūdens noplūdes rezultātā dzīvoklim nodarītie bojājumi norādīti minētajā aktā un 2013.gada 4.jūlija īpašuma apskates protokolā.

Kopējais dzīvoklim noplūdes rezultātā nodarīto zaudējumu apjoms saskaņā ar SIA „LV GROUP" sastādīto un prasītāja īpašuma eksperta apstiprināto tāmi ir 1125,59 EUR (791,07 LVL).

Pamatojoties uz negadījuma brīdī spēkā esošā privātpersonu īpašuma apdrošināšanas līguma (apdrošināšanas polises Nr.391200401824) noteikumiem, /pers. D/ atlīdzības pieteikumu, prasītājs izmaksājis /pers. D/ apdrošināšanas atlīdzību 651,95 EUR (458,19 LVL) par kanalizācijas stāvvada plastmasas caurules plaisas rezultātā bojātā dzīvokļa remonta izdevumiem.

Māja /adrese/ ir nodota atbildētāja pārvaldīšanā. Ievērojot Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 6.panta otrās daļas 1.punkta „c" apakšpunktā noteikto, atbildētājam ir tiesības un pienākums pārvaldīt un apsaimniekot mājas kopīpašumā esošās daļas, tai skaitā, bet ne tikai mājas kanalizācijas stāvvada sistēmu Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likumā noteiktajā kārtībā. Atbildētājs kā dzīvojamās mājas /adrese/ pārvaldnieks ir atbildīgs par mājas kopīpašumā esošo daļu un kopējo inženiertehnisko komunikāciju pienācīgu uzturēšanu un pārbaudi, kā arī par tehnisko apkopi un remontu. Ņemot vērā atbildētāja sastādītajā aktā par konstatētajiem bojājumiem, ka ūdens noplūde notika kanalizācijas stāvvada plastmasas caurules plaisas bojājumu dēļ, kas ir daļa no mājas kopējām inženiertehniskajām komunikācijām, atbildētājs ir pilnībā atbildīgs par notikušo ūdens noplūdi un tās rezultātā nodarītajiem zaudējumiem. Tā kā saskaņā ar apdrošināšanas polises nosacījumiem, iestājoties apdrošināšanas gadījumam apdrošinājuma ņēmējam jāuzņemas pašrisks 100 LVL apmērā, prasītājam nodarīto zaudējumu apmērs ir 691,07 LVL, tas ir, aprēķinātā apdrošināšanas atlīdzība 791,07 LVL mīnus pašrisks 100 LVL. Tomēr, tā kā apdrošinājuma ņēmējam apdrošināšanas atlīdzība tika izmaksāta personīgi un prasītājam nav zināms, vai dzīvokļa remontu apdrošinājuma ņēmējs ir veicis, prasītājs uztur prasību 458,19 LVL apmērā, kas veidojas no remontdarbu tāmē norādītajām tiešajām izmaksām 522,70 LVL un 21% PVN no materiālu izmaksām 169 LVL jeb 35,49 LVL mīnus pašrisks 100 LVL. Tādējādi prasības summas aprēķins ir šāds: 522,70 LVL + 35,49 LVL = 558,19 LVL – pašrisks 100 LVL = 458,19 LVL jeb 651,95 EUR.

Prasītājs ir izmaksājis apdrošināšanas atlīdzību saistībā ar /pers. D/ apdrošinātajam dzīvoklim nodarītajiem bojājumiem, saskaņā ar likuma „Par apdrošināšanas līgumu" 40.panta pirmo daļu, līdz ar to prasītājs pilnībā pārņem no /pers. D/ prasības tiesības izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības apmērā, no kuras atskaitīts pašrisks.

Prasītāja ieskatā dzīvojamās mājas kanalizācijas stāvvada plastmasas caurulē esošas plaisas bojājums, kā tas secināms no atbildētāja aktā sniegtās informācijas, nav uzskatāms par nejaušu notikumu vai nepārvaramas varas apstākli Civillikuma 1773.panta izpratnē, bet ir atbildētāja prettiesiskas bezdarbības sekas, proti, ūdens noplūdi varēja novērst, ja dzīvojamās mājas kopējās inženiertehniskās komunikācijas būtu uzturētas pienācīgā kārtībā, kas ir atbildētāja kā mājas pārvaldnieka tiešais pienākums. Atbildētājs nav pienācīgi sekojis tā apsaimniekošanā nodotās dzīvojamās mājas komunikāciju tehniskajam stāvoklim, kas rezultātā noveda pie dzīvokļa iekštelpu bojājumiem, tādējādi nodarot zaudējumus trešās personas mantai.

Ņemot vērā iepriekš norādītos faktiskos un juridiskos apstākļus, ir konstatējami juridiskajā literatūrā minētie trīs priekšnosacījumi zaudējumu atlīdzībai. Konstatējams, ka dzīvoklim nodarīto zaudējumu cēlonis nav nejaušs notikums, bet ir atbildētāja prettiesiskas bezdarbības sekas – ūdens noplūdi varēja novērst, ja dzīvojamās mājas kopējās inženiertehniskās komunikācijas (konkrētajā gadījumā – kanalizācijas stāvvads) būtu uzturētas pienācīgā tehniskā kārtībā, tai skaitā, regulāri apsekotas un veikti nepieciešamie remontdarbi vai tehniskā apkope, nodrošinot to, ka no atbildētāja atbildības robežās esošajām inženierkomunikācijām nenoplūst ūdens.

Prasītājs uzskata, ka ir pierādīts cēloniskais sakars starp atbildētāja prettiesisko rīcību un zaudējumiem, jo tieši inženierkomunikācijas avārijas rezultātā, kam par iemeslu bija atbildētāja prettiesiska bezdarbība, tika nodarīti zaudējumi prasītāja apdrošinātajam dzīvoklim, ko sedza prasītājs apdrošināšanas atlīdzības veidā. Pamatojoties uz likuma „Par apdrošināšanas līgumu" 40.panta pirmo daļu, prasītājs minētos zaudējumus ir tiesīgs prasīt atlīdzināt no vainīgās personas, tas ir, no atbildētāja.

2015.gada 5.oktobrī saņemts atbildētāja rakstveida paskaidrojums (lietas 44.-50.lapa), kurā norādīts, ka prasību neatzīst, paskaidrojot, ka Civillikuma 1792.pants noteic, ja zaudējumu atlīdzības prasījums izriet nevis no līgumiskas saistības pārkāpuma, bet no darbības, kas pati par sevi bijusi prettiesīga, tad zaudējuma vērtējums samērojams ar priekšmeta vērtību zaudējuma nodarīšanas laikā. Lai prasītu zaudējumu atlīdzību, ir jākonstatē: 1) prettiesisko rīcību; 2) zaudējumu esamību un apmēru; 3) cēloņsakarību starp prettiesisko rīcību un zaudējumiem; 4) pārkāpēja vainu.

Augstāk minētie noteikumi ir pamatnostādne zaudējumu atlīdzības konstatācijai. Atbildētājs uzskata, ka prasītājs, atsaucoties uz neatļautu darbību (bezdarbību) no atbildētāja puses, pats tikai pēc īpašnieka iesniegumа, nepārliecinoties, vai remonts ir paveikts, izmaksājot tam atlīdzību, ļoti paviršі izvērtēja pieprasītā zaudējuma nodarīšanas apstākļus un atlīdzinājuma apmēru, pie tam vispār nevērtējot zaudējumu vērtējuma samērojamību ar priekšmeta vērtību zaudējuma nodarīšanas laikā.

Atbildētājs norādījis, ka savas atbildības robežās vienmēr laicīgi pilda savus pienākumus, šajā gadījumā kanalizācijas stāvvada (kalpošanas laiks 70 gadi, Ministru kabineta noteikumi Nr.907) pārbaude, un prasītājs pretējo nav pierādījis.

Kanalizācijas sistēmas stāvvads dzīvoklī Nr.77 bija apšūts ar riģipsi, nenodrošinot iespēju veikt stāvvada vizuālo tehnisko apsekošanu. Tātad dzīvokļa īpašnieks bija liedzis atbildētājam brīvo pieeju mājas komunikācijām, aizbūvējot to ar ģipškartonu, tāpēc atbildētājam, veicot apsekošanu, nebija iespējams konstatēt attiecīgā kanalizācijas stāvvada posma nomaiņas/remonta nepieciešamību. Pie tam nevar zināt, vai stāvvads bija bojāts aizbūvēšanas laikā vai kā citādāk, jo tā kalpošanas laiks ir 70 gadi. Appludināšana (zaudējumi) notika tādu apstākļu dēļ, kurus atbildētājs nevarēja paredzēt un viņam arī nebija tas jāparedz un Civillikuma 1173., 1774.panta izpratnē šāds zaudējums ir nejaušs zaudējums, kas cēlies, sagadoties sevišķiem apstākļiem un to nevienam (šajā gadījumā atbildētājam) nav jāatlīdzina. Neapdzīvojamas telpas appludināšana faktiski notika nevis atbildētāja, bet citu personu (īpašnieku vai kopīpašnieku) vainas dēļ un pret tiem prasītājam arī vajadzēja vērsties tiesā.

No prasības pieteikuma satura var secināt, ka appludinātā dzīvokļa īpašnieks saskaņā ar Civillikuma 1776.panta pirmo un trešo daļu nav veicis visus nepieciešamos pasākumus, lai dzīvokļa īpašumam nodarīto zaudējumu apmērs nerastos vai nepalielinātos, tas ir, pirms appludināšanas bija pienākums nodrošināt piekļuvi stāvvadam, bet pēc ūdens noplūdes bija jāveic visi nepieciešamie un iespējamie pasākumi, lai novērstu savā īpašumā tehniskā stāvokļa turpmāku pasliktināšanu un tādējādi izvairītos no jauna zaudējuma rašanās.

Atbildētājs uzskata, ka prasītājs saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu nav pierādījis remontdarbu paveikšanas faktu un savu zaudējumu atlīdzības prasījumu. Norādot, ka vēlas uzklausīšanu tiesas sēdē.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 32.^{1}panta pirmo daļu ar Rīgas apgabaltiesas priekšsēdētājas D.Vilsones 2015.gada 20.oktobra lēmumu, lieta nodota izskatīšanai Liepājas tiesā.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 250.^{25}panta pirmo daļu, ar Liepājas tiesas tiesneses lēmumu nolemts lietu iztiesāt tiesas sēdē.

Prasītāja pārstāvis tiesas sēdē neieradās, saņemts lūgums lietu izskatīt bez prasītāja pārstāvja piedalīšanās, norādot, ka paskaidrojumi sniegti iepriekšējā tiesas sēdē (lietas 82.lapa).

Tiesa atzīst, ka nav konstatēti Civilprocesa likuma 209. vai 210.pantā minētie lietas izskatīšanas atlikšanas juridiskie iemesli, tādēļ lieta izskatāma bez neieradušos prasītāja pārstāvja klātbūtnes.

Tiesas sēdē 2016.gada 9.februārī prasītāja pārstāvis /pers. I/ prasību uzturēja pilnībā uz prasības pieteikumā norādītajiem apstākļiem un pamata. Papildus prasības pieteikumā norādītajam paskaidrojot, ka atbildētājs ir nama apsaimniekotājs, kurš sniedz pārvaldīšanas pakalpojumus mājai /adrese/. Atbildētājs pieļāvis prettiesisku bezdarbību, neievērojot normatīvos aktus. Šo normatīvo aktu neievērošana rada prettiesisko darbību, kas ir pamats atbildībai, zaudējumu atlīdzībai. Normatīvos aktos norādīto darbību neveikšana, piemēram, dzīvojamās mājas, tajā esošo iekārtu un komunikāciju apsekošana, tehniskā apkope un kārtējais remonts. Šīs ir obligāti veicamās pārvaldīšanas darbības, kuras nevar izvēlēties – veikt vai neveikt. Pārkāpts ir Ministru kabineta noteikumu Nr.907 13.pants, ka reizi mēnesī veicama inženierkomunikāciju vizuālā pārbaude ūdensapgādes sistēmai un kanalizācijas sistēmai. Pārbaude ir jāfiksē, tas nav darīts. Atbildētājs nav pildījis ar likumu noteiktos pienākumus, kas ir zaudējumu atlīdzības pienākuma pamats.

Ar /adrese/ dzīvokļa īpašnieku /pers. D/ noslēgts apdrošināšanas līgums, risks - par noplūdi no inženierkomunikācijām. 2013.gada 18.jūnijā notika apdrošināšanas gadījums, tika nopludināts minētais dzīvoklis, iemesls – kanalizācijas stāvvada plastmasas caurules plaisa. Aktā norādīts avārijas iemesls – nekvalitatīva konstrukcija. Ja atbildētājs būtu to pamanījis un novērsis, būtu izpildījis pienākumu, tad nebūtu sekas. Tas, ka aizbūvēts ar riģipsi, neatbrīvo atbildētāju no obligāti veicamām darbībām. Atbildētājs nekad nav izrādījis vēlmi piekļūt caurulēm. Apdrošināšanas atlīdzības būtība ir atjaunot to stāvokli, kāds bija līdz negadījumam. 1,8 m^2 traipu nav iespējams saremontēt, lai remonts nebūtu pamanāms. Tad netiks atjaunots dzīvokļa vizuālais skats, kāds bija pirms negadījuma.

2016.gada 8.aprīlī tiesā saņemti prasītāja pārstāvja papildus paskaidrojumi, kuros norādīts, ka dzīvoklī /adrese A/ nopludināta tika istaba, gaitenī tika sabojāta siena, ko izdarīja atbildētāja pārstāvji, apskatot noplūdes cēloni. Izdevumu pozīcijā tāmē attiecībā uz gaiteni atspoguļotas izmaksas, kas bija nepieciešamas, lai salabotu atbildētāja darbinieku sabojāto sienu. Atbildētāja pārstāvji pēc notikušās avārijas bojāto cauruli nenomainīja, bet uzlika tikai pagaidu ielāpu/šinu. Caurules nomaiņu veica apdrošinātā persona, kā tas norādīts tāmē. Sertificēts būveksperts U.Bērziņš neapstiprinātu tāmi, kurā iekļautas caurules remonta izmaksas, ja tās objektīvi nebūtu vajadzīgas. Tā kā minētais speciālists būtībā ir apdrošinātāja pārstāvis, viņš nevar būt ieinteresēts nevajadzīgu izmaksu aprēķināšanā, jo tas būtu pretēji apdrošinātāja interesēm (lietas 88.-89.lapa).

Atbildētāja pārstāvis tiesas sēdē prasību neatzina, uzturēja iesniegtajos rakstveida paskaidrojumos un tiem pievienotajā 2014.gada jūlija atbildē prasītājam norādītos iebildumus un argumentus. Papildus paskaidrojot, ka dzīvoklī kanalizācijas stāvvada niša bija aiztaisīta ar riģipsi, atbildētājs tai nevarēja piekļūt un to apsekot. Akts ir par bojātiem griestiem 2 m^2 platībā. Par bojājumu tādā platībā nevar prasīt prasībā norādīto summu. Atbildētājs nevarēja paredzēt, ka var plīst caurule, kuras lietošanas laiks ir 70 gadi, ja māja būvēta 1984.gadā. Aktā norādīts, ka nekvalitatīva konstrukcija, bet tāda tā nostāvēja 30 gadus. Iespējams, ka kāds no dzīvokļu īpašniekiem veica remontu vai nomainīja kādu daļu no caurules, tādējādi izkustinot kanalizācijas stāvvadu un tāpēc tas plīsa. Tur nevar vainot atbildētāju. Visas konstrukcijas tiek apsekotas. Caurules kalpošanas ilgums ir 70 gadi, tādēļ nebija iemesla to pārbaudīt. Aktu par stāvvada apsekošanu iesniegt nevar. Nav zināms, vai atbildētājs vai kāds cits nomainīja cauruli.

Noklausījusies lietas dalībnieku paskaidrojumus, pārbaudījusi rakstveida pierādījumus, iepazinusies ar lietas materiāliem, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma daļēji.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 10.pantu puses realizē savas procesuālās tiesības sacīkstes formā. Attiecīgi Civilprocesa likuma 93.panta pirmajā daļā noteikts, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 190.panta otrajai daļai tiesa spriedumu pamato uz apstākļiem, kas nodibināti ar pierādījumiem lietā.

No Privātpersonu īpašuma apdrošināšanas polises Nr.391200401824 redzams, ka prasītājs 2013.gada 21.maijā apdrošinājis /pers. D/ dzīvokli /adrese/ uz laika posmu no 2013.gada 22.maija līdz 2014.gada 21.maijam ar šādiem apdrošinātajiem riskiem un pašriskiem: uguns nelaimes, dabas stihijas, noplūde no inženierkomunikācijām, vandālisms, zādzība ar ielaušanos, laupīšana, inženierkomunikācijas (lietas 18.-20.lapa).

Lietā nav strīda, ka atbildētājs ir dzīvojamās mājas /adrese/, apsaimniekotājs.

Tāpat lietā nav strīda, ka 2013.gada 18.jūnijā notikusi apdrošinātā nekustamā īpašuma appludināšana kanalizācijas stāvvada plastmasas caurules plaisas (metinājuma šuve) dēļ, kā rezultātā dzīvokļa (neapdzīvojamās telpas) īpašumam /adrese/, nodarīti bojājumi. Minēto apliecina atbildētāja komisijas 2013.gada 18.jūnijā sastādītais akts par konstatētajiem bojājumiem Nr.17-26/10917, sakarā ar /pers. D/ pieteikumu apsekot dzīvokli, kas bojāts

18.jūnijā, no kura redzams, ka bojāti istabas griesti 2 m^2 platībā, kā arī konstatēti bojājumi: kanalizācijas stāvvada plastmasas caurules plaisa (metinājuma šuve) starp 4 (dz.77) un 5 (dz.80) stāvu; nekvalitatīva konstrukcija (lietas 12.-13.lapa).

Savukārt no prasītāja, pamatojoties uz 2013.gada 4.jūlija paziņojumu par apdrošināšanas gadījumu, 2013.gada 4.jūlijā veiktās /adrese/, apskates, sastādot īpašuma apskates protokolu, konstatēts, ka negadījuma rezultātā gaitenī bojāta siena 1,5 m^2 un dzīvojamās istabas griesti 1,8 m^2 (lietas 17.lapa).

No SIA ,,LV GROUP" 2013.gada 20.jūnijā sastādītās tāmes par telpu atjaunošanas darbiem pēc applūšanas (lietas 14.-15.lapa), redzams, ka objekta /adrese/, dzīvoklim nodarīto bojājumu novēršanas izmaksas aprēķinātas 1125,59 EUR (791,07 LVL), tajā tiešās izmaksas (bez virsuzdevumiem un sociālā nodokļa) 743,74 EUR (522,70 LVL), PVN 21% 195,35 EUR (137,29 LVL). Tāmi pārbaudījis Uldis Bērziņš, būvprakses sertifikāts Nr.20-5687, ar pastāvīgās prakses tiesībām tāmju sastādīšanā (lietas 16.lapa).

No prasības pieteikuma izriet, ka prasītājs aprēķinājis zaudējumus 651,95 EUR (458,19 LVL), tas ir, no remontdarbu tāmē norādītajām tiešajām izmaksām 522,70 LVL un 21% PVN no materiālu izmaksām 35,49 LVL (21% no 169 LVL), atņemot pašrisku 100 LVL.

Ar 2013.gada 15.jūlija paziņojumu par apdrošināšanas atlīdzības izmaksu atlīdzības lietā Nr.11295773 (lietas 21.lapa) un 2013.gada 15.jūlija maksājuma uzdevumu (lietas 22.lapa) pierādīts, ka prasītājs izmaksājis /pers. D/ apdrošināšanas atlīdzību 651,95 EUR (458,19 LVL) par apdrošinātajam īpašumam /adrese/, nodarītajiem zaudējumiem sakarā ar noplūdi no inženierkomunikācijām.

Lietā ir strīds par apdrošināšanas atlīdzības izmaksas 651,95 EUR apmērā pamatotību un vai atbildētājs ir atbildīgs par nodarītajiem zaudējumiem.

Civillikuma 1770.pants noteic, ka ar zaudējumu jāsaprot katrs mantiski novērtējams pametums. Minētās tiesību normas izpratnē ar jēdzienu ,zaudējums" saprot jebkādu mantas samazinājumu, zudumu vai bojājumu, kā arī citas mantiski novērtējamas tiesību aizskāruma sekas.

Atbilstoši Civillikuma 1773.pantam zaudējums ir tiešs, kad tas ir prettiesīgas darbības vai bezdarbības dabiskās un nepieciešamās sekas, netiešs – kad tas cēlies sagadoties sevišķiem apstākļiem vai attiecībām, nejaušs – kad tā cēlonis ir nejaušs notikums vai nepārvarama vara.

Savukārt Civillikuma 1775.pants paredz, ka katrs zaudējums, kas nav nejaušs, ir jāatlīdzina. Tiesību teorijā atzīts, ka zaudējumu atlīdzības pienākums iestājas tad, kad vienlaicīgi pastāv šādi trīs priekšnoteikumi jeb atlīdzības pamati: 1) tiesību aizskārēja neattaisnojama darbība, kas attiecīgos gadījumos ietver arī novērtējumu no vainojamības viedokļa; 2) zaudējumu esamība; 3) cēloniskais sakars starp zaudējumiem un neatļauto darbību (*skat. K.Torgāns. Saistību tiesības. I daļa. Mācību grāmata. – Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2006, 209.lpp.*).

Pēc vispārējā principa zaudējumu atlīdzināšanas pienākums rodas sakarā ar neatļautu darbību vai bezdarbību un atbilstoši Civillikuma 1779.pantam zaudējumus atlīdzina tas, kas tos nodarījis.

Dzīvokļa īpašuma likuma 2.panta otrajā daļā noteikts, ka dzīvokļa īpašums kā lietu kopība sastāv no atsevišķā īpašuma un attiecīgas kopīpašuma domājamās daļas. Dzīvokļa īpašuma sastāvā ietilpstošais atsevišķais īpašums un kopīpašuma domājamā daļa tiesiski nav atdalāmi. Savukārt minētā likuma 3.panta otrās daļas 2.punktā noteikts, ka atsevišķā īpašuma elementi ir inženiertīkli un inženierkomunikācijas līdz kopīpašuma stāvvadiem.

Attiecīgi Dzīvokļa īpašuma likuma 4.panta pirmās daļas 1.punktā noteikts, ka cita starpā kopīpašumā esošajā daļā ietilpst dzīvojamo māju apkalpojošās inženierkomunikāciju sistēmas, iekārtas un citi ar dzīvojamās mājas ekspluatāciju saistīti funkcionāli nedalāmi elementi, kas nepieder pie atsevišķā īpašuma [..].

No minētā secināms, ka daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas kopējais kanalizācijas stāvvads ir uzskatāms par dzīvojamās mājas inženierkomunikāciju sistēmu (iekārtu) un ir kopīpašumā esoša visas ēkas nedalāma inženierietaise.

Saskaņā ar likuma ,,Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" 50.panta septīto daļu [..] pašvaldības pienākums ir pārvaldīt dzīvojamo māju līdz tās pārvaldīšanas tiesību nodošanai dzīvokļu īpašnieku sabiedrībai vai ar dzīvokļu īpašnieku savstarpēju līgumu pilnvarotai personai [..].

Lietā nav strīda, ka dzīvojamā māja /adrese/ ir nodota SIA ,,Rīgas namu pārvaldnieks" pārvaldīšanā.

Atbilstoši likuma ,,Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" 50.panta astotajai daļai valsts dzīvojamās mājas valdītājam vai pašvaldībai, pārvaldot un apsaimniekojot dzīvojamo māju, ja šā likuma 51.pantā noteiktajā kārtībā dzīvojamās mājas pārvaldīšanas tiesības nav nodotas dzīvokļu īpašnieku sabiedrībai vai ar dzīvokļu īpašnieku savstarpēju līgumu pilnvarotai personai, ir tiesības saņemt maksu par dzīvokļu īpašniekiem sniegto pakalpojumu viņu privātīpašuma pārvaldīšanā un apsaimniekošanā.

Dzīvokļa īpašuma likuma 16.panta otrās daļas 7. un 8.punktā ir noteikts, ka dzīvokļu īpašnieku kopība ir tiesīga pieņemt lēmumu par kopīpašumā esošās daļas pārvaldīšanas formu un atsevišķu vai visu dzīvojamās mājas pārvaldīšanas darbību uzdošanu pārvaldniekam.

Lietā nav ziņu, ka dzīvokļu īpašnieku kopība būtu pieņēmusi lēmumu par kopīpašumā esošās daļas pārvaldīšanas formu un atsevišķu vai visu dzīvojamās mājas pārvaldīšanas darbību uzdošanu pārvaldniekam.

Līdz ar to atbildētājs apsaimnieko daudzdzīvokļu māju /adrese/, pamatojoties uz likuma ,,Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" 50.panta septīto daļu.

Lietā nav strīda, ka konkrētajā gadījumā bojāta kopīpašumā esošā inženierkomunikācijas iekārta (kanalizācijas stāvvads), kas nepieder pie kāda atsevišķa dzīvokļa.

Saskaņā ar Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 6.panta otrās daļas ,,c" apakšpunktu (likuma redakcijā līdz 2013.gada 2.jūlijam) obligāti veicamā pārvaldīšanas darbība ir dzīvojamās mājas, tajā esošo iekārtu un komunikāciju apsekošana, tehniskā apkope un kārtējais remonts. Šā likuma 16.panta otrajā daļā noteikts, ka par likuma prasību neievērošanu, veicot pārvaldīšanas uzdevumu, pārvaldnieks atbild likumā noteiktajā kārtībā.

No Ministru kabineta 2008.gada 9.decembra noteikumu Nr.1014 ,,Kārtība, kādā aprēķināma maksa par dzīvojamās mājas pārvaldīšanu un apsaimniekošanu" (redakcijā līdz 2013.gada 24.septembrim) 21., 22., 23., 24.punkta izriet, ka, ja dzīvojamā mājā ir radusies vai var rasties avārijas situācija, kas var apdraudēt personu dzīvību, veselību vai īpašumu, pārvaldniekam ir tiesības steidzamai avārijas situācijas novēršanai izmantot līdzekļus, kas iekasēti par dzīvojamās mājas pārvaldīšanu un apsaimniekošanu, vai citus pārvaldnieka rīcībā esošus finanšu līdzekļus.

Pēc avārijas situācijas novēršanas pārvaldniekam ir pienākums 10 darbdienu laikā rakstiski paziņot dzīvokļu īpašniekiem par avārijas situācijas novēršanai veiktajiem darbiem, kā arī šo darbu izmaksām.

Pārvaldniekam ir pienākums paziņot dzīvokļu īpašniekiem vai to pilnvarotai personai par kārtējo remontdarbu veikšanu dzīvojamā mājā un pieaicināt attiecīgo personu piedalīties veikto darbu pieņemšanā.

Ja ir ievēroti šo noteikumu 22. un 23.punktā minētie nosacījumi, pārvaldniekam ir tiesības pieprasīt dzīvokļu īpašniekiem segt par avārijas situācijas novēršanu iztērētos līdzekļus (papildus noteiktajai pārvaldīšanas un apsaimniekošanas maksai).

Attiecīgi Ministru kabineta 2010.gada 28.septembra noteikumi Nr.907 ,,Noteikumi par dzīvojamās mājas apsekošanu, tehnisko apkopi, kārtējo remontu un energoefektivitātes minimālajām prasībām" 2.punkts noteic, ka dzīvojamās mājas, tajā esošo iekārtu un komunikāciju (turpmāk – inženierkomunikācijas) apsekošanu, tehnisko apkopi un kārtējo remontu (turpmāk – remonts) veic, lai nodrošinātu dzīvojamās mājas uzturēšanu (fizisku saglabāšanu) visā tās ekspluatācijas laikā un nepieļautu apdraudējuma iestāšanos. Saskaņā ar minēto noteikumu 3.punktu dzīvojamās mājas, tajā esošo iekārtu un inženierkomunikāciju tehnisko stāvokli nosaka vizuālajā pārbaudē. Pārbaudes faktu fiksē dzīvojamās mājas apsekošanas reģistrācijas žurnālā. Noteikumu 6.punkts noteic, ka dzīvojamās mājas, tajā esošo iekārtu un inženierkomunikāciju tehnisko apkopi, vizuālo pārbaudi, tehnisko apsekošanu un bojājumu novēršanu nodrošina dzīvojamās mājas pārvaldītājs. Savukārt minēto noteikumu 13.3.punkts noteic, ka reizi mēnesī veicama

inženierkomunikāciju vizuālā pārbaude kanalizācijas sistēmai.

Secināms, ka atbildētājam, kā dzīvojamās mājas pārvaldītājam, ir pienākums regulāri veikt kanalizācijas stāvvada apsekošanu, tehnisko apkopi un vajadzības gadījumā remontu. Tiek konstatēts, ka lietā nav iesniegti pierādījumi, ka atbildētājs būtu veicis kanalizācijas stāvvada apsekošanu, tehnisko apkopi vai remontu. Kā arī tiesas sēdē atbildētāja pārstāvis nevarēja pateikt, kad notikusi stāvvada apsekošana. Līdz ar to secināms, ka šādas pārbaudes nav veiktas. Tiesa atzīst, ka kanalizācijas stāvvada tehniskā stāvokļa pasliktināšanos ir iespējams konstatēt un novērst, savlaicīgi apsekojot inženierkomunikācijas un veicot remontu.

Tiesa atstāj bez ievērības atbildētāja argumentu, ka atbildētājam nav bijis iespējams piekļūt dzīvoklī Nr./adrese/, kanalizācijas stāvvadam, jo tas bija aiztaisīts ar riģipsi, ievērojot, ka pierādījumi, ka atbildētājs būtu vēlējies veikt kanalizācijas stāvvada apsekošanu minētajā dzīvoklī, nav iesniegti.

Tāpat tiesa atstāj bez ievērības atbildētāja argumentu, ka kāds dzīvokļa īpašnieks taisījis remontu, mainījis caurules un izkustinājis kanalizācijas stāvvadu, tādēļ radusies plaisa stāvvadā un ūdens noplūde, ņemot vērā, ka arī šim apgalvojumam pierādījumi netika iesniegti. Turklāt 2013.gada 18.jūnijā sastādītajā aktā tieši atbildētāja pārstāvji norādījuši, ka iemesls kanalizācijas stāvvada plastmasas caurules plaisai ir nekvalitatīva konstrukcija. Bez tam ne pašā aktā, ne arī kādos citos vēlākos dokumentos nav norādes uz to, ka stāvvadam būtu konstatēts kāds trešās personas radīts mehānisks bojājums, kas dod pamatu atzīt, ka plaisa caurulē radusies nekvalitatīvas konstrukcijas, nolietojuma un nepienācīgas apkopes rezultātā.

Tiesas ieskatā, pamatojoties uz Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 6.panta otrās daļas 1.punktā noteikto un Ministru kabineta 2010.gada 28.septembra noteikumu Nr.907 „Noteikumi par dzīvojamās mājas apsekošanu, tehnisko apkopi, kārtējo remontu un energoefektivitātes minimālajām prasībām" 2., 3., 6. un 13.punktu, atbildētāja pienākums ir nodrošināt dzīvojamās mājas uzturēšanu, un savu iespēju robežās veikt visus nepieciešamos pasākumus, lai uzturētu apsaimniekošanā nodoto kopīpašuma daļu atbilstošā tehniskā stāvoklī un novērstu zaudējumu rašanos tā kopīpašniekiem, tajā skaitā, regulāri apsekojot apsaimniekošanā nodoto kopīpašuma daļu tehnisko stāvokli.

Par savu pienākumu veikšanu apsaimniekotājs saņem atlīdzību no kopīpašniekiem saskaņā ar Dzīvojamās mājas pārvaldīšanas likuma 7.panta 3.punktu, par ko lietā nav strīda.

Ievērojot minēto, tiesa secina, ka atbildētājs, kā mājas pārvaldnieks, nav veicis likumā noteiktos pienākumus un pieļautā bezdarbība ir cēloniskā sakarā ar kanalizācijas stāvvada bojājuma rezultātā nodarītajiem zaudējumiem dzīvokļa īpašumam.

Tiek atzīts, ka prasītājs pamatoti cēlis prasību pret atbildētāju kā dzīvojamās mājas pārvaldītāju.

Saskaņā ar Civillikuma 1792.pantu, ja zaudējumu atlīdzības prasījums izriet nevis no līgumiskas saistības pārkāpuma, bet no darbības, kas pati par sevi bijusi prettiesīga, tad zaudējuma vērtējums samērojams ar priekšmeta vērtību zaudējuma nodarīšanas laikā.

Minētās tiesību normas izpratnē atlīdzinājumam jābūt tādam, lai atjaunotu stāvokli, kāds pastāvēja pirms prettiesiskās darbības veikšanas, bet ne lielākam par to (*skat. Augstākās tiesas Senāta 2009.gada 3.jūnija spriedumu lietā Nr.SKC-169, Augstākās tiesas Senāta 2010.gada 24.novembra spriedumu lietā Nr.SKC-234).*

Saskaņā ar likuma „Par apdrošināšanas līgumu" 40.panta pirmo daļu apdrošinātājs, kas ir izmaksājis apdrošināšanas atlīdzību, izmaksātās summas apmērā pārņem apdrošinātā prasības tiesības pret personu, kas ir atbildīga par zaudējumiem.

No lietas materiāliem izriet, ka prasītājs regresa prasību par zaudējumu atlīdzību ir cēlis sakarā ar apdrošinātā nekustamā īpašuma – dzīvokļa bojājumiem, kuri saskaņā ar sastādīto tāmi ir noteikti 651,95 EUR un izmaksāti apdrošinātā dzīvokļa īpašniekam.

Tiesai nav pamata neticēt SIA „LV GROUP" sastādītajai tāmei par telpu atjaunošanas darbiem pēc applūšanas, jo to ir pārbaudījis speciālists, kuram ir izsniegts būvprakses sertifikāts būvprojektu ekonomisko daļu, apjomu un tāmju sastādīšanā, kā arī tāmē norādītie darbi attiecas uz atbildētāja aktā norādītajiem bojājumiem.

Ņemot vērā, ka atbildētājs nav iesniedzis pierādījumus, ka būtu veicis kanalizācijas stāvvada apsekošanu vai nomaiņu pēc 2013.gada 18.jūlija, tiesa atzīst par nepamatotiem atbildētāja iebildumus par tāmē iekļautajām izmaksām par caurules remontu.

Vienlaicīgi tiek konstatēts, ka šajā tāmē tiešajās izmaksās ir iekļauta arī gaismekļa demontāža/montāža 6,40 EUR (4,50 LVL), būvgružu savākšana un izvešana 6,03 EUR (4,24 LVL), transporta izdevumi 71,14 EUR (50 LVL).

No lietas materiāliem izriet, ka apdrošināšanas atlīdzība izmaksāta personīgi /pers. D/. Pierādījumi, ka apdrošinātā dzīvokļa īpašnieks viņam piederošajā īpašumā ir veicis remontdarbus un tos apmaksājis, lietā nav iesniegti.

Tiesas ieskatā attiecībā uz norādītajiem izdevumiem, ja šie izdevumi nav veikti līdz prasības izskatīšanai, tos nevar uzskatīt par tādiem, kas neizbēgami būtu nepieciešami mantas (lietas) iepriekšējā stāvokļa atjaunošanai, ņemot vērā, ka šo atlīdzinājumu apdrošinātā dzīvokļa īpašnieks var nemaz neizlietot gaismekļa demontāžai un montāžai, būvgružu savākšanai un izvešanai, transporta izdevumiem *(skat. arī Augstākās tiesas Senāta 2013.gada 31.oktobra spriedumu lietā Nr.SKC-428/2013).*

Līdz ar to tiesa atzīst par nepamatotu un noraidāmu prasījumu daļā par 83,57 EUR, tas ir, par gaismekļa demontāžu/montāžu 6,40 EUR, būvgružu savākšanu un izvešanu 6,03 EUR, transporta izdevumiem 71,14 EUR, piedziņu.

Par nepamatotu tiesa atzīst atbildētāja argumentu attiecībā uz to, cik lielā apjomā veicami remontdarbi salietajiem istabas griestiem un gaitenim, jo nav zināma to platība, ņemot vērā, ka pierādījumi, ka platība būtu citāda, nekā norādīts tāmē, nav iesniegti.

No lietas materiāliem redzams, ka kanalizācijas stāvvada noplūde notikusi istabā, bet stāvvada nomaiņas rezultātā remontdarbi bija nepieciešami arī koridorā.

Atbildētāja sastādītajā aktā norādīts, ka istabā bojāta griestu apdare. Dzīvokļa stāvoklis pirms bojājumu rašanās, vērtējot neskarto telpu tehnisko stāvokli, novērtēts kā labs (lietas 12.-13.lapa).

Civillikuma 1772.pantā noteikts, ka jau cēlies zaudējums var būt vai nu cietušā tagadējās mantas samazinājums, vai arī viņa sagaidāmās peļņas atrāvums.

Minētās normas mērķis ir noteikt jau cēlušos zaudējumu veidus. Atbilstoši tās saturam cēlušies zaudējumi var būt tagadējās mantas samazinājums vai arī sagaidāmās peļņas atrāvums.

Tagadējās (esošās) mantas samazinājums rodas gadījumā, kad ķermeniskai lietai tiek nodarīti bojājumi. Ķermeniskas lietas īpašnieks cieš zaudējumus, jo bojājumu rezultātā attiecīgā lieta ir zaudējusi savas sākotnējās īpašības. Nepieciešamo līdzekļu summa, lai bojātā lieta atgūtu savu iepriekšējo stāvokli, ir kritērijs, pēc kura iespējams noteikt, kādā apmērā ir noticis esošās mantas samazinājums, citiem vārdiem, kādā apmērā mantas īpašniekam nodarīti zaudējumi tagadējās mantas samazinājuma veidā *(skat. Senāta 2008.gada 29.oktobra spriedumu lietā Nr.SKC- 332, Augstākās tiesas 2015.gada 30.novembra spriedumu lietā Nr.-2482/2015).*

Juridiskā literatūrā norādīts, ka zaudējums ir jebkāds mantas samazinājums, zudums vai bojājums, kā arī peļņas atrāvums, papildu izdevumi un citas mantiski novērtējamas tiesību aizskāruma sekas. Zaudējumu atlīdzības primārā funkcija ir atjaunot pēc iespējas pilnīgi pirms pārkāpuma bijušo mantisko stāvokli (kompensēšanas funkcija). Turklāt atšķirīga situācija ir gadījumā, kad zaudējumu atlīdzināšana tiek saistīta ar remonta, kas vēl nav veikts, izdevumiem, kuros iekļauj materiālu vērtību, darbu, transporta izdevumus, kā arī pievienotās vērtības un sociālā nodokļa summas, un gadījumā, kad zaudējumu atlīdzināšana tiek saistīta ar mantas vērtības samazināšanos par tāmē norādīto summu. Tad strīds ir par konkrēto rādītāju pareizumu un pamatotību (*skat. K. Torgāns. Līgumu un deliktu tiesību problēmas. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2013, 212., 224., 225.lpp.).*

Lietā ir iesniegta tāme par remontējamo platību un nepieciešamajiem izdevumiem istabas griestu un koridora sienu atjaunošanai tādā stāvoklī, kādā tas bija pirms saliešanas un kanalizācijas caurules remonta. Savukārt no tāmes redzams, ka nodarīto bojājumu tiešās izmaksas ir aprēķinātas par istabā un koridorā nodarīto bojājumu novēršanu.

Līdz ar to tāmē ir ietverti tādi izdevumi, kas ļauj atjaunot bojāto telpu sākotnējo stāvokli. Atbildētājs nav iesniedzis pierādījumus, piemēram, savu tāmi, ka atjaunot iepriekšējo stāvokli iespējams ar mazākiem līdzekļiem. Tiesas ieskatā, pēc dzīvē gūtajiem novērojumiem, nokrāsojot griestus un izlīmējot tapetes tikai tajā vietā, kur redzamas saliešanas pēdas, vai veicot vienas sienas remontu, telpas netiktu atjaunotas tādā stāvoklī, kādā tās bijušas pirms saliešanas, jo remontētās vietas atšķirtos.

Ievērojot iepriekš norādīto, tiesa atzīst, ka zaudējumi 568,38 EUR apmērā ir jāsedz atbildētājam. Zaudējumu apmērs tiek noteikts pēc speciālista tāmē ietverto remontdarbu izmaksām un tam nepieciešamo materiālu izmaksām, taču zaudējumu apmērā netiek iekļautas tādas pozīcijas kā gaismekļa demontāža/montāža, būvgružu savākšana un izvešana, transporta izdevumi, jo tos nevar uzskatīt par tādiem, kas neizbēgami būtu nepieciešami mantas (lietas) iepriekšējā stāvokļa atjaunošanai.

Tiesa atzīst, ka lietā ir konstatēti visi civiltiesiskās atbildības priekšnoteikumi – atbildētāja prettiesiska rīcība – inženierkomunikāciju apsekošanas neveikšana, kas ir atzīstama par bezdarbību, zaudējumu 568,38 EUR esamība un cēloniskais sakars starp atbildētāja bezdarbību un konstatētajiem zaudējumiem.

Līdz ar to prasība ir apmierināma, piedzenot no atbildētāja par labu prasītājam izmaksāto apdrošināšanas atlīdzību 568,38 EUR, bet daļā par 83,57 EUR noraidāma.

Prasītājs lūdzis norādīt tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos 6% no pamatparāda.

Tiesa atzīst, ka prasība šajā daļā ir apmierināma, jo šādas prasītāja tiesības noteiktas Civillikuma 1765.pantā. Atbilstoši Civilprocesa likuma 195.pantam prasītājam ir nosakāmas tiesības saņemt likumiskos sešus procentus gadā no 568,38 EUR par laika periodu no sprieduma labprātīgas izpildes beigu termiņa līdz sprieduma izpildei, ņemot vērā Civillikuma 1763.pantā noteikto par to, ka procentu pieaugums apstājas, sasniedzot pamatkapitāla lielumu

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmās daļas nosacījumiem pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, šajā pantā norādītās summas piespriež prasītājam proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram.

Ņemot vērā, ka prasība apmierināma par 568,38 EUR piedziņu, no atbildētāja par labu prasītājam piedzenama valsts nodeva 85,26 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 4,70 EUR.

Civilprocesa likuma 44.panta pirmās daļas 1.punkta „a" apakšpunkts noteic, ka ar lietas vešanu saistītie izdevumi par advokāta palīdzības samaksu ir atlīdzināmi to faktiskajā apmērā, tomēr ne vairāk par 30% no prasījumu apmierinātās daļas. Attiecīgi minētā likuma panta ceturtajā daļā noteikts, ja prasība ir izskatīta tikai pirmās instances tiesā, atlīdzināmie izdevumi advokāta palīdzības samaksai nedrīkst pārsniegt 50% no šā panta pirmajā daļā noteiktā maksimālā atlīdzības apmēra.

Lietas materiāliem ir pievienots maksājuma uzdevums par 242 EUR samaksu advokātam Zigurdam Krastiņam par juridisko palīdzību lietā (lietas 40.lapa), prasītājs lūdz piedzīt no atbildētāja 195,59 EUR. Lietā esošais orderis apliecina zvērināta advokāta Z.Krastiņa piedalīšanos tiesas procesā pirmās instances tiesā (lietas 39.lapa).

Ņemot vērā, ka prasība izskatīta pirmās instances tiesā, prasītājam ir atlīdzināmi izdevumi advokāta palīdzības samaksai 85,26 EUR, ko tiesa atzīst par samērīgu.

Bez tam no Tiesu informatīvās sistēmas pavēstu uzziņas datiem un lietas materiāliem pievienotās izziņas par ar lietas izskatīšanu saistītajiem izdevumiem izriet, ka sakarā ar pavēstu un dokumentu nosūtīšanu ir radušies izdevumi 14,59 EUR. Prasītājs ir samaksājis ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 EUR, tādējādi neapmaksātā ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu daļa ir 9,89 EUR (lietas 1.lapa), kas saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktu ir piedzenama no atbildētāja valsts ienākumos.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 204.^{1}pantam atbildētājam nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei - 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 189., 190., 192., 193., 194., 199., 204.^{1}, 250.^{27}panta, tiesa

n o s p r i e d a:

prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Rīgas namu pārvaldnieks", reģistrācijas Nr.40103362321, par labu If P&C Insurance AS Latvijas filiālei, reģistrācijas Nr.40103201449, zaudējumus 568,38 EUR (pieci simti sešdesmit astoņi *euro* trīsdesmit astoņi centi) un tiesāšanās izdevumus 175,22 EUR (viens simts septiņdesmit pieci *euro* divdesmit divi centi).

Noteikt If P&C Insurance AS Latvijas filiāles tiesības saņemt likumiskos 6% (sešus procentus) gadā no nesamaksātās pamatsummas 568,38 EUR no sprieduma labprātīgas izpildes beigu termiņa līdz sprieduma izpildei.

Noraidīt prasību daļā par zaudējumu 83,57 EUR piedziņu.

Maksājumus veikt If P&C Insurance AS Latvijas filiāles kontā LV85NDEA0000080320357, Nordea Bank AB Latvijas filiāle, kods NDEALV 2X.

Piedzīt no sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Rīgas namu pārvaldnieks", reģistrācijas Nr.40103362321, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 9,89 EUR (deviņi *euro* astoņdesmit deviņi centi).

Noteikt sprieduma labprātīgai izpildei termiņu - desmit dienas, skaitot no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.^{2}pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem, var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Kurzemes apgabaltiesā 20 dienu laikā, apelācijas sūdzību iesniedzot Liepājas tiesā.

Pilns spriedums sastādīts 2016.gada 16.jūnijā.

Tiesnese I.Kadeģe